

بررسی هماتوکریت در مبتلایان به سکته مغزی یا قلبی، خراسان ۸۲-۱۳۸۰

دکتر کاویان قندهاری^۱ دکتر طوبی کاظمی^۲

^۱ دانشیار، گروه مغز و اعصاب ^۲ استادیار، گروه داخلی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مجله پزشکی هرمزگان سال هشتم شماره دوم تابستان ۸۳ صفحات ۷۷ تا ۸۰

چکیده

مقدمه: افزایش هماتوکریت همراه با ازیاد چسبندگی خون بوده و می‌تواند به ایجاد ترومبوز عروقی منجر شود.

این مطالعه با هدف بررسی هماتوکریت بیماران مبتلا به سکته قلبی و مغزی انجام گرفته است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی تمامی مبتلایان به سکته مغزی و قلبی که از دیماه ۱۳۸۰ به مدت دو

سال در بیمارستان ولیعصر (عج) خراسان بستری شده‌اند مورد بررسی قرار گرفته‌اند. تشخیص سکته مغزی و قلبی

توسط متخصصین اعصاب و قلب بوده و هماتوکریت تمامی بیماران به صورت شمارش کامپیوتری سلولهای خونی

محاسبه شد. برای تحلیل آماری از T-test/استفاده شد و $p < 0.05$ بعنوان معنی‌دار تلقی گردید.

نتایج: ۲۰۸ بیمار سکته مغزی و ۳۰۶ نفر با سکته قلبی بررسی شدند. هماتوکریت بالاتر از حد طبیعی در

۹/۵٪ زنان مبتلا به سکته مغزی و ۹/۸٪ زنان با سکته قلبی وجود داشت که تفاوت معنی‌داری نبود. همچنین در

۵/۴٪ مردان با سکته مغزی و ۷/۱٪ مردان با سکته قلبی هماتوکریت بالا بوده که تفاوت آن نزدیک به معنی‌دار بود.

مقایسه میانگین هماتوکریت در زنان و سپس مردان مبتلا به سکته مغزی و قلبی تفاوت آماری معنی‌داری نداشت.

نتیجه گیری: مطالعات موردی شاهدهی و کوهورت برای بررسی تأثیر افزایش هماتوکریت بعنوان یک عامل

خطرساز در بروز سکته‌های مغزی و قلبی پیشنهاد می‌گردد.

کلیدواژه ها: هماتوکریت - سکته قلبی - اختلالات مغزی عروقی

نویسنده مسئول:

دکتر کاویان قندهاری

بیمارستان ولیعصر (عج) -

بخش مغز و اعصاب - خیابان

غفاری

بیرجند - ایران

تلفاکس: ۴۴۳۰۰۷۶ ۵۶۱ ۹۸+

مقدمه:

هماتوکریت بیانگر درصد حجم کلی خون است که

توسط گلبولهای قرمز آن اشغال شده است. رابطه مستقیم

بین هماتوکریت و ویسکوزیته یا چسبندگی خون و رابطه

معکوس بین افزایش هماتوکریت بالاتر از ۴۰٪ با انتقال

اکسیژن به نسوج وجود دارد (۱). درصد هماتوکریت بسته

به نژاد و جنسیت متفاوت می‌باشد. هماتوکریت در

نژادهای آفریقایی و آمریکایی و در زنان کمتر است (۱).

کم خونی توانایی خون برای حمل اکسیژن را کاهش

می‌دهد ولی این اثر تا حدودی توسط کاهش ویسکوزیته

خون در این بیماران جبران می‌گردد و برعکس این جبران

در مورد پلی‌سیتمی وجود دارد (۲). بنابراین اختلالات

کمی و کیفی گلبولهای قرمز خون می‌تواند بر نحوه جریان

آن و پدیده انعقاد تأثیرگذار باشد. در افراد مسن با

آترواسکلروز قلبی و درگیری عروق کوچک مغز افزایش

هماتوکریت می‌تواند با بیماری عروقی همدست شده و

پرفوزیون را محدود نماید (۳). کاهش هماتوکریت از ۴۵ به

۳۲ درصد منجر به دو برابر شدن جریان خون مغز می

شود (۳). در افراد مستعد سکته با هماتوکریت بالاتر از

حد طبیعی اهداء خون به عنوان یک روش پیشگیری از

سکته ذکر شده است (۳). در مبتلایان به پلی‌سیتمی کاهش

جریان خون ناشی از افزایش ویسکوزیته آن ممکن است

شدید بوده و منجر به ایسکمی در نسج قلب شود.

ترومبوز عروقی منجمله در عروق مغز و قلب در ۳۰٪ این